

Επισημάνσεις στα κείμενα της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου (Αρχιμ. Τύχων, Καθηγούμενος Ιεράς Μονής Σταυρονικήτα Αγίου Όρους)

/ Πεμπτουσία



[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=167302>]

Είναι χαρακτηριστικό ότι στην ομάδα των άλλων ετεροδόξων χριστιανικών Εκκλησιών δεν υφίσταται καμμία διάκρισις η εξαίρεσις. Με αυτή την διατύπωσι συμπεριλαμβάνεται όλος ο δυτικός Χριστιανισμός εις όλας του τας εκφάνσεις, μηδέ αυτού του Παπισμού εξαιρουμένου. Απ' όλους λοιπόν αυτούς, οι οποίοι απομακρύνθηκαν («των διεστώτων») κατά καιρούς από την Ορθόδοξη Εκκλησία, απαιτείται η αποσαφήνισις του όλου εκκλησιολογικού θέματος και ιδιαιτέρως της γενικωτέρας παρ' αυτών διδασκαλίας περί μυστηρίων, χάριτος, ιερωσύνης και αποστολικής διαδοχής. (Πρβλ. παρ. 6). Θεωρείται λοιπόν σαφέστατα υπό της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, ότι όσοι απομακρύνθηκαν από την ορθόδοξον Πίστι και περιέπεσαν εις λανθασμένας και αιρετικάς διδασκαλίας, οφείλουν να ξεκαθαρίσουν και να αναθεωρήσουν τις αντιλήψεις τους σχετικά με αυτές, ώστε αφού αποκαταστήσουν τις πεποιθήσεις τους και επανέλθουν εις την σωστήν και ορθόδοξον Πίστι, δυνηθούν να επανενταχθούν και να ενωθούν με την Ορθόδοξον Εκκλησία.



ε) Μία προσεκτική ανάγνωσις του κειμένου μας αναδεικνύει, ότι με ήπιες φράσεις, αλλά με σαφές και διαυγές περιεχόμενον, θεωρείται ως «ευνόητο ότι κατά την διεξαγωγή των θεολογικών διαλόγων κοινός πάντων σκοπός είναι η τελική αποκατάστασις της εν τη ορθή πίστει και τη αγάπη ενότητος.» (Βλ. παρ. 12). Επίσης οι θεολογικοί διάλογοι «προσδιορίζονται πάντοτε επί τη βάσει των αρχών της ορθοδόξου εκκλησιολογίας και των κανονικών κριτηρίων της ήδη διαμεμορφωμένης εκκλησιαστικής παραδόσεως.» (Βλ. παρ. 20). Εν συνεχεία αναφορικά με το έργον της επιτροπής «Πίστις και Τάξις» καταλήγει το κείμενο: «Εν τούτοις η Ορθόδοξη Εκκλησία διατηρεί επιφυλάξεις δια κεφαλαιώδη ζητήματα πίστεως και τάξεως, διότι αι μη Ορθόδοξοι Εκκλησίαι και Ομολογίαι παρεξέκλιναν εκ της αληθούς πίστεως της μιας, αγίας, καθολικής και αποστολικής Εκκλησίας.» (Βλ. παρ. 21). Ωσάύτως και το τελευταίον άρθρον 24 καταλήγει: «Είναι απαραίτητος η συνέχισις της μαρτυρίας της Ορθοδόξου Εκκλησίας εις τον διηρημένον χριστιανικόν κόσμον επί τη βάσει της αποστολικής παραδόσεως και πίστεώς της.»

Είναι σαφές λοιπόν ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει πλήρη αυτοσυνειδησίαν, ότι κατέχει την αποστολικήν παράδοσι και πίστι της μιας, αγίας, καθολικής και αποστολικής Εκκλησίας και ότι οι θεολογικοί διάλογοι αποσκοπούν εις την επάνοδον εις την ορθόδοξον πίστιν, όσων παρεξέκλιναν από την αλήθειαν της αποστολικής Εκκλησίας, βάσει πάντοτε των αρχών της ορθοδόξου εκκλησιολογίας και των ιερών Κανόνων, όπως έχουν διαμορφωθεί και διατυπωθεί εντός της Ιεράς Παραδόσεως της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας.

στ) Έπίσης στο άρθρο 18 αναφέρεται: «Η Ορθόδοξη Εκκλησία πιστή εις την εκκλησιολογίαν αυτής, εις την ταυτότητα της εσωτερικής αυτής δομής και εις την διδασκαλίαν της αρχαίας Εκκλησίας των επτά Οικουμενικών Συνόδων, συμμετέχουσα εν τω οργανισμώ του Π.Σ.Ε., ουδόλως αποδέχεται την ιδέαν της «ισότητος των Ομολογιών» και ουδόλως δύναται να δεχθή την ενότητα της Εκκλησίας ως τινα διομολογιακήν προσαρμογήν.» Έχει πλήρη συναίσθησι η Ορθόδοξη Εκκλησία ότι ταυτίζεται, κατέχει και βιώνει την Πίστι της αρχαίας Εκκλησίας των επτά Οικουμενικών Συνόδων και με αυτήν την συνείδησι συμμετέχει στο Π.Σ.Ε., χωρίς να επιτρέπῃ σε κανένα να υπονοήση ότι είναι δυνατόν ποτέ να δεχθή την ιδέα της ίσης αξίας των διαφόρων ομολογιών, οι οποίες συμμετέχουν σ' αυτό. Επίσης διαυγέστατα δηλώνει ότι δεν είναι δυνατόν σε καμμία περίπτωσι να δεχθή την έννοια της ενότητος της Εκκλησίας ως αποτέλεσμα προσαρμογών και προσθαφαιρέσεων μεταξύ των ομολογιών, προκειμένου να προκύψῃ μια νέα ομολογία κοινώς αποδεκτή. Εξάλλου και με την δήλωσι του Τορόντο πάλι διατρανώνεται η πεποίθησις της Ορθοδόξου Εκκλησίας, ότι δεν θεωρεί τας άλλας εκκλησίας ως εκκλησίας υπό την αληθή και πλήρη έννοια του όρου. (Πρβλ. παρ. 19).

Με τις ανωτέρω επισημάνσεις η Αγία και Μεγάλη Πανορθόδοξος Σύνοδος οριοθετεί τα πλαίσια, εντός των οποίων δύνανται να κινούνται οι εκπρόσωποι των Ορθοδόξων Εκκλησιών εις την λεγομένην οικουμενικήν κίνησιν και συγχρόνως περιγράφει το νόημα και την σκοπιμότητα την οποίαν επιτρέπεται να έχη αύτη από σκοπιάς Ορθοδόξου Εκκλησίας. Ούτω οποιαδήποτε ενέργεια η υποστήριξις θεολογικών θέσεων υπό ορθοδόξων οι οποίες προωθούν την ισότητα των Ομολογιών η την διομολογιακήν προσαρμογήν, γίνεται σαφές ότι ευρίσκονται εκτός των πεποιθήσεων της Ορθοδόξου Εκκλησίας και εμφορούνται υπό του πνεύματος της πλάνης. Ενέργειαι αι οποίαι εκ πρώτης όψεως μπορεί να φαίνωνται ασήμαντοι, και ίσως έτσι να ξεκίνησαν υπό τινων αδελφών, προσεκτικώτερον όμως εξεταζόμεναι έρχονται εις πλήρη αντίθεσι με την ανωτέρω απόφασιν της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, εις το εξής όχι μόνον πρέπει να αποφεύγωνται, αλλά καθίστανται πλέον απηγορευμέναι και παντελώς ανεπίτρεπτοι.

Εις το πρόσφατον παρελθόν υπεστηρίζετο υπό τινων αδελφών η άποψις, ότι προέχει η προσέγγισις των Εκκλησιών και η ένωσις ακόμη αυτών (μετά των Παπικών), με την προώθησιν του διαλόγου της αγάπης, τιθεμένων των δογματικών διαφορών εις δευτέραν μοίραν και επαφιεμένων να τακτοποιηθούν εις το απροσδιόριστον μέλλον. Η άποψις αυτή ως εμπίπτουσα εις την διομολογιακήν προσαρμογήν και μη εκπληρούσα την πιστότητα εις την αρχαίαν πίστιν των επτά Οικουμενικών Συνόδων, απορρίπτεται πλέον και επισήμως υπό της Πανορθοδόξου Συνόδου. Επίσης πρακτικαί, όπως το χειροφίλημα του Πάπα υπό Ορθοδόξων Αρχιερέων, καθώς και ο λειτουργικός ασπασμός μετά ετεροδόξων, προσκρούουν πλέον σαφώς εις τας ανωτέρω αναφερομένας αποφάσεις της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου και δεν μπορεί να υπάρξῃ καμμιά δικαιολογία, ώστε να επαναλειφθούν τέτοια η παρόμοια γεγονότα εις το μέλλον.

Τις τελευταίες δεκαετίες παρατηρούμε προσπάθειες μερικών ετεροδόξων να αποδείξουν ως ισαξίαν και συμπορευομένην με την ιδική τους πνευματικότητα, την πνευματική ζωή της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Κατ' αυτόν τον τρόπο με αυτή την ισοπεδωτική λογική υποστηρίζουν ότι και το αποτέλεσμα το οποίον επιφέρει η Χάρις του Παναγίου Πνεύματος, εφ' ενός εκάστου των πιστών, σχετικώς με την προκοπήν αυτών εις τας αρετάς και εις την μετοχήν εις Αυτό είναι ταυτόσημο. Ωστόσο, δεν είναι δυνατόν από διαφορετικά πιστεύων και βιώματα να προκύπτουν ταυτόσημα η και παρόμοια πνευματικά αποτελέσματα. Τούτο γνωρίζουσα εν Αγίω Πνεύματι η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος δεν αποδέχεται την ισότητα των ομολογιών, οδηγούσα εις την σωστήν αντίληψιν και στάσιν τα τέκνα Της και βοηθούσα τους εκ των ετεροδόξων καλοπροαιρέτους αδελφούς να μην απατώνται με ψευδείς υποσχέσεις, ότι τάχα μπορούν και αυτοί να μετάσχουν εις τα πνευματικά αγαθά

της αγιωτάτης Ορθοδόξου Εκκλησίας και δη της Χάριτος του Αγίου Πνεύματος, ενώ εξακολουθούν να μην τυγχάνουν μέλη Αυτής. Γι' αυτό και επιμένει η Αγία και Μεγάλη Σύνοδος εις την ανάγκην επιστροφής των «διεστώτων» εις την αρχαίαν πίστιν των επτά Οικουμενικών Συνόδων, όπου η ορθή πίστις στο Τριαδικό δόγμα, χωρίς την παραχάραξιν του filioque, διασφαλίζει και την πλήρη και ορθή συμμετοχή στα χαρίσματα του Παναγίου Πνεύματος.

ζ) Εις την παρ. 23, ενώ φαίνεται να προβάλλεται η αναγκαιότητα του διαχριστιανικού διαλόγου μέσα σε πολιτισμένα πλαίσια «εμπνεόμενοι υπό των κοινών θεμελιωδών αρχών του Ευαγγελίου», εν τούτοις σκοπός είναι να υπογραμμισθή και να στηλιτευθή το μέγιστο κακό του προσηλυτισμού, του οποίου θύματα είναι πάντοτε οι ορθόδοξοι πιστοί. Γι' αυτό και το κείμενο ρητά τονίζει: «αποκλειομένης πάσης πράξεως προσηλυτισμού, ουνίας η άλλης προκλητικής ενεργείας ομολογιακού ανταγωνισμού». Δεν είναι πρώτη φορά που ασχολείται η Εκκλησία με αυτά τα θέματα, αλλά και με την ευκαιρία της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, επισήμως πλέον, απορρίπτει με έμφασι («αποκλειομένης πάσης») κάθε προσηλυτιστική ενέργεια, κάνοντας μάλιστα ιδιαίτερη μνεία της πονηράς μεθόδου της ουνίας.

Μη νομίσει δε κανείς, εξ αφορμής των ανωτέρω, ότι η Ορθόδοξη Εκκλησία παραιτείται του ιεραποστολικού Της έργου. Αντιθέτως θέλει να διατρανώσῃ και να υπογραμμίσῃ την πλήρη αντίθεσι μεταξύ ιεραποστολής και προσηλυτισμού. Αυτή η διαφορά διατυπώνεται σαφώς στην 5η παράγραφο της εισαγωγής του κειμένου για την αποστολή της Εκκλησίας στον σύγχρονο κόσμο. Αφού αναφερθή στον λόγο του Κυρίου «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα ἔθνη», συνεχίζει: «Η αποστολή αυτή πρέπει να εκπληρούται όχι επιθετικώς η δια διαφόρων μορφών προσηλυτισμού, αλλά εν αγάπη, ταπεινοφροσύνη και σεβασμώ προς την ταυτότητα εκάστου ανθρώπου και την πολιτιστικήν ιδιαιτερότητα εκάστου λαού. Εις την ιεραποστολικήν αυτήν προσπάθειαν οφείλουν να συμβάλουν πάσαι αι Ορθόδοξοι Εκκλησίαι». Αυτό είναι το ήθος της ορθοδόξου ιεραποστολής, που ακολουθεί τον λόγο του Κυρίου «πορευθέντες», προκειμένου να δώσῃ την ευκαιρία της σωτηρίας σε όσους θέλουν. Αντιθέτως ο προσηλυτισμός που ασκούν οι ετερόδοξοι, συκοφαντώντας την αλήθεια της Ορθοδοξίας, στοχεύει με κάθε δόλιο τρόπο στην απόκτηση νέων οπαδών και συνεργών στην οδό της απωλείας.

[Συνεχίζεται]